

Особливості цифрової трансформації освітнього процесу у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання в умовах воєнного стану

ПАВЛИШ Тетяна

Peculiarities of the Digital Transformation of the Educational Process in Higher Education Institutions with Specific Learning Conditions Under Martial Law **Tetiana PAVLYSH**

tanyagrigorivna@ukr.net

З початку збройної агресії росії проти України перед закладами вищої освіти постало питання трансформації освітнього простору та організації освітнього процесу в умовах війни. Звичайно, що перехід до дистанційного, змішаного формату навчання відбувся задовго до військового стану, оскільки в умовах COVID-19 були започатковані певні реформаційні процеси.

Заклади вищої освіти зі специфічними умовами навчання для здобувачів вищої освіти на сьогодні організовують освітній процес у двох форматах: очному (курсанти факультетів підготовки фахівців для підрозділів поліції) та змішаному (студентів денної форми навчання).

На думку, М. Савицького, дистанційне навчання дає змогу організувати освітній процес в умовах війни, але виникає і багато проблемних питань: частина студентів і викладачів перебувають у небезпечних зонах – на територіях ведення бойових дій або тимчасово окупованих територіях і можуть не мати можливості долучитися до нього. Студенти або викладачі, які перебувають у відносній безпеці, можуть не мати доступу до інтернет-покриття або не мати технічних засобів. Щодня в більшості областей України оголошується повітряна тривога (у багатьох з них – кілька разів на день), під час якої потрібно пройти в укриття. Це може прямо впливати на організацію освітнього процесу та переривати його [1].

В умовах поєднання традиційного та дистанційного навчання здобувач вищої освіти очікує від викладача урізноманітнення занять шляхом впровадження інформаційно-комунікаційних технологій. Ефективність таких занять багато в чому залежить від особистості викладача та його ставлення до технологічних новинок. Враховуючи останні події, пов'язані з пандемією та воєнним станом в Україні, постають такі завдання: оволодіти вмінням комплексно планувати освітній процес, розвивати здібності здобувачів вищої освіти на основі вивчення їх реальних можливостей; ефективно добирати та поєднувати методи і форми навчання, використовуючи засоби дистанційного навчання; реалізовувати диференційований підхід, створюючи необхідні умови для навчання. Тому нагальною потребою сьогодення є створення нової моделі інформаційно-освітнього середовища, що, враховуючи всі зміни в суспільстві та свідомості студентів, дозволить якісно використовувати творчий потенціал

нових технологій, не відмовляючись від інших форм набуття знань та формування компетентностей [2].

На думку Г.Євсєєвої, «цифрову трансформацію в освіті потрібно проводити в трьох напрямках, зокрема це розвиток цифрових технологій, цифрова грамотність викладача та здобувача. Доступ до цифрових технологій передбачає доступ здобувача до мережі WI-FI та наявність пристроїв, доступ викладача та адміністратора (академії, факультету, кафедри) до цифрових технологій, а отже, бездоганне володіння інструментарієм цифрових технологій» [3].

У закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання з метою надання якісних освітніх послуг у змішаному (дистанційному) форматі використовуються платформи дистанційного навчання Moodle та MIA: Освіта, Microsoft Office 365, сервіси Google, що дозволяють підтримувати постійний взаємозв'язок студента і викладача.

За таких умов, цифрові технології, що використовуються у освітньому процесі дозволяють здобувачам вищої освіти ознайомлюватися з матеріалами навчальних дисциплін та забезпечують безперервний освітній процес, оскільки студент може виконувати завдання тоді, коли в нього є доступ до мережі Інтернет. Для викладачів є широкий вибір інструментів взаємодії зі студентами та можливість контролю засвоєння навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Бібліографія:

1. Савицький М. В. Вища освіта в умовах війни: напрацьовуємо спільні рішення. *Освіта в умовах війни: реалії, виклики та шляхи подолання*: матеріали II Форуму академічної спільноти, 20–24 черв. 2022 р., м. Дніпро; Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури») / упоряд. М. В. Савицький, І. П. Мамчич. Дніпро : ДВНЗ «ПДАБА», 2022. С. 7-10.

2. Androshchuk I., Banit O., Shtepura A., Rostoka M., Cherevychnyi G. Modern Information and Educational Environment in the Context of the Theory of Generations IJPINT. *International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies*, 2022. № 1(9). P. 54-62. URL: https://lib.iitta.gov.ua/734204/1/Articl_06.pdf (дата звернення: 05.02.2023).

3. Євсєєва Г. П., Нажа П. М., Федіна В. Г. Цифровізація та інформаційні технології – запорука успішного освітнього процесу в Придніпровській державній академії будівництва та архітектури в умовах воєнного стану: здобутки і перспективи. *Освіта в умовах війни: реалії, виклики та шляхи подолання*: матеріали II Форуму академічної спільноти, 20–24 черв. 2022 р., м. Дніпро; Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури») / упоряд. М. В. Савицький, І. П. Мамчич. Дніпро : ДВНЗ «ПДАБА», 2022. С. 10-14.

References:

1. Savytskyi M. V. Vyshcha osvita v umovakh viiny: napratsovuiemo spilni rishennia. Osvita v umovakh viiny: realii, vyklyky ta shliakhy podolannia: materialy II Forumu akademichnoi spilnoty, 20–24 cherv. 2022 r., m. Dnipro; Derzhavnyi vyshchyi navchalnyi zaklad «Prydniprovska derzhavna akademiia budivnytstva ta arkhitektury») / uporiad. M. V. Savytskyi, I. P. Mamchych. Dnipro : DVNZ «PDABA», 2022. S. 7-10.
2. Androshchuk I., Banit O., Shtepura A., Rostoka M., Cherevychnyi G. Modern Information and Educational Environment in the Context of the Theory of Generations IJPINT. International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies, 2022. № 1(9). P. 54-62. URL: https://lib.iitta.gov.ua/734204/1/Articl_06.pdf (data zvernennia: 05.02.2023).
3. Yevsieieva H. P., Nazha P. M., Fedina V. H. Tsyfrovizatsiia ta informatsiini tekhnolohii – zaporuka uspishnoho osvitnoho protsesu v Prydniprovskii derzhavnii akademii budivnytstva ta arkhitektury v umovakh voiennoho stanu: zdobutky i perspektyvy. Osvita v umovakh viiny: realii, vyklyky ta shliakhy podolannia: materialy II Forumu akademichnoi spilnoty, 20–24 cherv. 2022 r., m. Dnipro; Derzhavnyi vyshchyi navchalnyi zaklad «Prydniprovska derzhavna akademiia budivnytstva ta arkhitektury») / uporiad. M. V. Savytskyi, I. P. Mamchych. Dnipro : DVNZ «PDABA», 2022. S. 10-14.

Цифрова трансформація в економічній освіті: форсмажорні реалії **ПЕТРИШИН Людмила**

Digital Transformation in Economic Education: Force Majeure Realities ***Lyudmyla PETRYSHYN***

lydkar@ukr.net

На сьогодні економічна освіта представлена широким переліком спеціальностей, кожна з яких має певний поділ за спеціалізацією, враховуючи особливості діяльності та розвитку окремих галузей національної економіки. Саме ці особливості зумовлюють специфіку діяльності фахівців, її видову спрямованість і формують перелік компетенцій, якими вони повинні володіти в умовах цифрової трансформації.

Цифрова трансформація у сфері освіти і науки – це комплексна робота над побудовою екосистеми цифрових рішень у сфері освіти та науки, включно зі створенням безпечного електронного освітнього середовища, забезпеченням необхідної цифрової інфраструктури закладів та установ освіти і науки, підвищення рівня цифрової компетентності, цифровою трансформацією процесів та послуг, а також автоматизацією збору і аналізу даних. Саме так розуміють її у Міністерстві освіти і науки України. Важливим завданням на